

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการนำผลการศึกษาจากโครงการวิจัยย่อยจำนวน 3 เรื่อง คือ 1)การพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ(ภัทรา สุขะสุนธร, 2563) 2)การพัฒนาต้นแบบเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุ(ธัญพร ศรีดอกไม้, 2563) และ 3)รูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ(สุชีลา ศักดิ์เทวิน, 2563) มาทำการสังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือศึกษาแนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรคือ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ประสบความสำเร็จ บุคลากรจากหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ เช่น องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการพัฒนาชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ขนาดตัวอย่างจะขึ้นอยู่กับความอึมตัวทางทฤษฎี ซึ่งหมายถึง ความไม่สามารถที่จะเพิ่มเนื้อหาสาระอะไรได้อีก โดยทั่วไปการอึมตัวจะเกิดขึ้น เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ไปแล้ว 10-30 ครั้ง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, หน้า 248-256) ดังนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ตัวอย่างในจำนวนที่ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์แล้วจึงยุติ สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. การพัฒนาต้นแบบเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 2.1 ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะเป็นผู้ใช้เว็บแอปพลิเคชัน(ผู้ขายสินค้า) สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

- 2.2 บุคคลทั่วไปที่ใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ(ผู้ซื้อ) สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

ทั้งสองกลุ่มไม่ทราบจำนวนประชากรที่ชัดเจน จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างประชากรของ W.G Cochran โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2561, หน้า 74) สูตรในการคำนวณคือ

สูตร
$$n = \frac{P(1-p)Z^2}{E^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
P แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม 0.50
Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยที่กำหนดให้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ระดับ .05)
E แทน ค่าความคาดเคลื่อน เท่ากับ .05
แทนค่าออกมาได้ดังนี้

$$n = \frac{0.5(1 - 0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$= 384.16$$

เพื่อความเหมาะสมในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

3. การศึกษารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

3.1 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ จากจำนวน 46 แห่ง แสดงตามรายละเอียดดังตารางที่ 3.1 ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจำนวน 30 แห่ง รวม 30 คน เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ และเพื่อทราบจุดเด่นและจุดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุ

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	เทศบาล (แห่ง)	อบต. (แห่ง)	รวมจำนวนประชากร
เมืองสมุทรปราการ	5	5	10
พระประแดง	1	6	7
บางพลี	1	7	8
พระสมุทรเจดีย์	2	4	6
บางบ่อ	3	7	10
บางเสาธง	2	3	5
รวม	14	32	46

ที่มา: สำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ(2559)

3.2 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน เป็นผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) อาจารย์มหาวิทยาลัย 2) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาชุมชน 3) ประธานวิสาหกิจชุมชน 4) ผู้ใหญ่บ้าน 5) ประธาน OTOP ตำบล 6) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 7) ประธานเครือข่าย OTOP จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อหาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจัดประชุมสนทนากลุ่มวิพากษ์ (Focus group discussion) สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

4. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรายได้ของผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพแก่ผู้สูงอายุ ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานพัฒนาชุมชน/สำนักงานเกษตร/องค์การบริหารส่วนตำบล/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งนี้ขนาดตัวอย่างจะขึ้นอยู่กับความอึมทัวทางทฤษฎี ซึ่งหมายถึง ความไม่สามารถที่จะเพิ่มเนื้อหาสาระอะไรได้อีก โดยทั่วไปการอึมทัวจะเกิดขึ้น เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ไปแล้ว 10-30 ครั้ง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554, หน้า 248-256) ดังนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ตัวอย่างในจำนวนที่ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์แล้วจึงยุติ สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย เพื่อค้นหาคำตอบตามแต่ละวัตถุประสงค์ มีดังนี้

1. การพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 เอกสารที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ(secondary data) โดยค้นหาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์วารสาร ตำรา ต่างๆ

1.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1.2.1 ศึกษาทฤษฎีกลยุทธ์การตลาด การวางแผนการตลาด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่ม

ผู้สูงอายุ

1.2.2 นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การพัฒนาต้นแบบเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่พัฒนาระบบ ประกอบด้วย

2.1.1 เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการพัฒนาและทดสอบระบบ

2.1.2 โปรแกรมที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบ (ธัชกร วงคำชัยและรัฐศุภแก้ว ศรีสด, 2555, หน้า 30) มีดังนี้

1) ระบบปฏิบัติการ (operating system) ที่ใช้ในการทดสอบระบบ โดยผู้พัฒนาได้เลือกระบบปฏิบัติการตระกูล Unix ได้แก่ CentOS Linux ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์โอเพนซอส มีความสะดวกในการปรับเปลี่ยนการทำงานต่าง ๆ และเป็นที่ยอมรับในการนำมาใช้เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server Computer) และส่วนของเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย จะเลือกใช้ระบบปฏิบัติการตระกูล Microsoft Windows ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน

2) ส่วนโปรแกรมประยุกต์ (Application Software) ที่ทำหน้าที่ในการทดสอบและพัฒนาระบบ ประกอบด้วย

2.1) เทคโนโลยีภาษาพีเอชพี (PHP) เป็นภาษาประเภท Script Language ที่ทำงานแบบ Server-Side Script ซึ่งมีการทำงานอยู่ที่ฝั่งเครื่องเซิร์ฟเวอร์เท่านั้น และรองรับการทำงานร่วมกับฐานข้อมูลได้หลากหลายประเภท

2.2) ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL) เป็นระบบจัดการฐานข้อมูลแบบ relational จะทำการเก็บข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบของตาราง แทนการเก็บข้อมูลทั้งหมดลงในไฟล์เพียงไฟล์เดียว ทำให้ทำงานได้รวดเร็วและมีความยืดหยุ่น นอกจากนี้ แต่ละตารางที่เก็บข้อมูลสามารถเชื่อมโยงเข้าหากันทำให้สามารถรวม หรือจัดกลุ่มข้อมูลได้ตามต้องการ มีความปลอดภัยสูงและอยู่ในรูปแบบของฟรีแวร์

2.3) ภาษา HTML/XHTML เป็นภาษา Markup คือภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสร้างเว็บไซต์ เพื่อการส่งข้อมูลและเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างแท็ก (Tag) และกำหนดการแสดงผลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และวัตถุอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

2.4) เทคโนโลยี CSS (Cascading Style Sheets) เป็นวิธีการกำหนดการแสดงผลของสิ่งต่างบนเว็บ เช่น ลักษณะอักษร ขนาด สี พื้นหลัง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของเพจ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาของการจัดรูปแบบเพจ และแก้ไขการเปลี่ยนแปลงในภายหลังได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยผู้พัฒนาได้นำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ เพื่อกำหนดโครงสร้างของเว็บเพจ รวมถึงควบคุมการแสดงผลอื่นๆ บนเว็บแอปพลิเคชัน

2.5) เทคโนโลยี AJAX (Asynchronous JavaScript and XML) เป็นเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการพัฒนาแอปพลิเคชันในตอบสนองได้เร็วขึ้น เนื่องจากการนำเทคโนโลยีหลายๆ ชนิดมาทำงานร่วมกัน ได้แก่ JavaScript, CSS, DOM, XHR Object ทำให้ตอบสนองผู้ใช้งานได้รวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังลดการรีเฟรชหน้าจอได้

2.6) JavaScriptเป็นภาษา script ที่ใช้งานบนเว็บเพจต่าง ๆ ถูกสร้างขึ้นเพื่อทำให้เว็บเพจสามารถโต้ตอบกับผู้ใช้งานได้ดีขึ้น มักใช้ JavaScript เขียนเป็นฟังก์ชันสำหรับใช้งานต่างๆ เพื่อใช้เป็นส่วนเพิ่มขยายในภาษาHTMLโดยเฉพาะช่วยให้สามารถควบคุมเว็บเพจได้ง่าย เหมาะกับการทำงานอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเน้นที่ความถูกต้องเป็นหลักสำคัญ

2.7) เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีอยู่มากมายแตกต่างกันไป แต่ที่ผู้พัฒนาเลือกนำมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีเว็บเซิร์ฟเวอร์คือ Apache เนื่องจากตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างสมบูรณ์และรองรับการทำงานได้หลากหลายรูปแบบและไม่มีค่าใช้จ่ายในการใช้งาน

2.2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยมีวิธีการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิด ประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้มีรายละเอียดครอบคลุมครบถ้วนในเรื่องที่ต้องการศึกษา

2.2.3 สร้างข้อคำถาม

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งถ้าค่าIOCมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หมายความว่า มีความเที่ยงตรงที่ยอมรับได้ ถ้ามีค่า IOCน้อยกว่า 0.50 ควรตัดทิ้งหรือนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม (สุวิมล ติรกานันท์, 2557, หน้า 148) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจะประเมินด้วยคะแนน3 ระดับ คือ

ให้คะแนนเท่ากับ 1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ - 1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง

2.2.5 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ แล้วนำมาสร้างเป็นเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ

3. การศึกษารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างแบบสอบถามดังนี้

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการ
เครือข่ายความร่วมมือ แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ

ส่วนที่ 2 กระบวนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

3.1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนพิจารณาความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.3 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4. แนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือ
ที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ มีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

4.1 นำผลการวิจัยจากโครงการย่อยในแผนการวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คือ 1) การพัฒนากล
ยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ 2) การพัฒนาต้นแบบเว็บแอป
พลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุ 3) รูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ
พัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ มาสังเคราะห์แล้วสร้างประเด็น
คำถามเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดสมุทรปราการ
ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ด้านกลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน

ส่วนที่ 2 ด้านการใช้เว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ

ส่วนที่ 3 ด้านการจัดการเครือข่าย

4.2 นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้คำแนะนำ

4.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อค้นหาคำตอบแนวทางการสร้างรายได้
แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคำตอบตามแต่ละวัตถุประสงค์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ
ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รูปแบบคือ

1.1 รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนากลยุทธ์
การตลาดจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วารสาร ตำรา ต่างๆ

1.2 นำแบบสัมภาษณ์เข้าสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ที่มีประสบการณ์ดูแลผลิตภัณฑ์ชุมชน
ได้แก่ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ประสบความสำเร็จ นักพัฒนาชุมชนอำเภอ นักวิชาการส่งเสริม

การเกษตรปฏิบัติการฝ่ายดูแลวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดและอำเภอ และหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาอาชีพขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง

2. การพัฒนาต้นแบบเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รูปแบบคือ

2.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาระบบ เพื่อนำมาศึกษาและใช้เป็นแนวทางสร้างเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับการขายสินค้าออนไลน์

2.2 นำแบบสอบถาม ไปสอบถามผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะเป็นผู้ใช้เว็บแอปพลิเคชัน(ผู้ขายสินค้า) จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง และนำแบบสอบถามไปสอบถามบุคคลทั่วไปที่ใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ(ผู้ซื้อ) จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เพื่อประเมินผลการใช้งานระบบเว็บแอปพลิเคชันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. รูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รูปแบบคือ

3.1 การสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ และจุดเด่นและจุดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุ โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เข้าสัมภาษณ์บุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 46 แห่ง แต่สามารถเข้าเก็บข้อมูลได้เพียงจำนวน 30 แห่ง สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง ซึ่งแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	เทศบาล (แห่ง)	อบต. (แห่ง)	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองสมุทรปราการ	5	5	10	6
พระประแดง	1	6	7	6
บางพลี	1	7	8	5
พระสมุทรเจดีย์	2	4	6	5
บางบ่อ	3	7	10	4
บางเสาธง	2	3	5	4
รวม	14	32	46	30

3.2 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม โดยเชิญบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย 1)อาจารย์มหาวิทยาลัย 2) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาชุมชน 3) ประธานวิสาหกิจชุมชน 4) ผู้ใหญ่บ้าน 5) ประธาน OTOP ตำบล 6) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 7)

ประธานเครือข่าย OTOP จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อหาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจัดประชุมสนทนากลุ่มวิพากษ์ (Focus group discussion) สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง

4. แนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดย นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพแก่ผู้สูงอายุ ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานพัฒนาชุมชน/สำนักงานเกษตร/องค์การบริหารส่วนตำบล/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ โดยเลือกผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และเก็บข้อมูลจนกว่าจะได้เนื้อหาที่มีความใกล้เคียงกัน รวมเก็บข้อมูลได้จำนวน 30 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มผู้สูงอายุ ในจังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำผลการศึกษาลิงแวดล้อมทางการตลาด มาทำ SWOT analysis แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT มาวิเคราะห์ TOWS Matrix (Wheelen & Hunger, 2006, p.144)

2. การพัฒนาต้นแบบเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือสำหรับสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ที่เป็นผู้ใช้เว็บแอปพลิเคชัน (ผู้ขายสินค้า) และบุคคลทั่วไปที่ใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ (ผู้ซื้อ) โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560, หน้า 106) แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

4 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

3 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

2 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

และแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่วิเคราะห์ได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า พึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า พึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า พึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า พึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3. รูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจของผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560, หน้า 106) แต่แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

และแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่วิเคราะห์ได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. แนวทางการสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุด้วยผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการสัมภาษณ์